

Nødvendighed derfor, og vil det endmere under de nuværende Forhold, hvor vor Stat saa haardt trænger til Indtægter, dog virkelig være urimeligt at fraskrive sig Naadighed over, man kan gjerne sige, til evige Tider, men det gjør man ved at gaae ind paa den Contract, som nu er foreslaaet. Om 15. Mar vil Staten ikke være istand til at betale alle de Millioner, som det sjællandske Jernbaneselskab da vil kunne forbre, hvis det skal udløses, ikke blot af Driften af de jydsk-syenske, men tillige af Eienhedsretten over Selskabets øvrige Baner. Det er urimeligt, siger jeg, at overdrage de omhandlede Jernbaner til et privat Selskab og give det 4 pCt. af Driftscapitalen forlods og $\frac{1}{10}$ af Overfluddet, blot fordi man viger tilbage for den Vandkraft, som ganske vist har udbreidt sig for Statsindustri og nye Embeder. Man behøver aldeles ingen nye Embeder at oprette, fordi Staten overtager de syenske-jydske Jernbaners Drift; man kan ansætte Bestillingsmændene ved dem paa samme Maade, som Bestillingsmændene ved de sjællandske Baner ere ansatte; man kan ansætte dem paa Tid og paa Opsigelse og overlade til dem selv at danne sig deres egen Pensionsfond; paa denne Maade vil man endog kunne skaffe en overordentlig stor Mængde af de unge og dygtige Mænd, hvis Tjeneste Staten har maattet fravige sig, og som den har maattet affledige med en utilstrækkelig Pension, en anstændig Levevei og spare deres Pension, hvis man opretter egentligt nye Embeder. Der er, kort sagt, for mig ingen Tvivl om, at Staten for Sieblikket vil spare Penge ved at overtage de syenske-jydske Jernbaners Drift, og at den i Fremtiden baade directe og indirecte vil have stor Fordeel af at gjøre det. Befolkningen seer helst, at Jernbanerne ere i Statens egen Haand; thi den kan mere ubildet varetage Publikums Tarv, den vil ikke være bange for at bortgive en lille Smule af Aarsindtægten for at skaffe Goder tilveie, hvoraf Indtægten først kan indvindes om nogle Aar, den kan tage ethvert billigt Hensyn til Stedlighedernes og Befolkningens Interesser, og den vil endelig være fri for enhver Mistanke om, at den lader sig lede af noget privat Sieme. Den høitærede Minister har erklæret en saadan Ordning for umulig.

Saa, men hvorfor er den umulig? Man skal aldrig opgibe det, som man maa erkjende for det Rigtige, som umuligt; hvis vi havde gjort det fra Begyndelsen af, vilde vi sandelig ikke være komne langt frem. Den høitærede Minister er jo dog heller ikke selv saa bange for Statsindustri; thi han har jo selv i det andet Thing forelagt et Lovudkast, som gaar ud paa at producere Heste ude i Frederiksberg; jeg troer unægteligt, at den ærede Minister vilde gjøre rigtigere i at opgibe denne Industri, thi den vil virkelig ikke betale sig, og derimod at overtage de syenske-jydske Jernbaner. Jeg skal hertil sige, at for en Underbalance behøver den ærede Minister ikke at være bange, og han har jo ogsaa selv tilstrækkeligt erkjendt, at han ikke er det. Efter min Mening bør man idetmindste til det Yderste stræbe hen til, at den Overeenskomst, der nu skal sluttes, bliver afsluttet med Staten og ikke med noget privat Selskab. Den $1\frac{1}{2}$ Million, som behøves for at bringe denne Overeenskomst tilveie, kan Staten dog umuligt være i Forlegenhed for. Hvis en saadan Overeenskomst kan komme istand, hvis Staten vil gaae ind paa selv at overtage de jydsk-syenske Jernbaners Drift, da troer jeg tillige — og det tør jeg maastee sige med Hensyn til de Ytringer om Besparelser i Statshuusholdningen, som flere Gange ere faldne her i de sidste Dage —, at disse Jernbaner, naar de ere færdige, bør betragtes som et Statsactiv og henlægges under et andet Ministerium end det, hvorunder de nu ligge, at de nemlig bør henlægges under Finantsministeriet, hvorunder de Ting, som de nærmest høre sammen med, Post- og Telegraphvæsenet, henhøre. Jeg troer heller ikke, at Jernbanernes Bestyrelse i mindste Maade vil skaffe Staten forøgede Udgifter; tværtimod vil der i Tidens Løb indtræde Besparelser, idet Tilsynet med Banernes Vedligeholdelse maa udøves af Driftsbestyrelsen paa Stedet.

Jeg seer mig saaledes ikke istand til at gaae ind paa Lovudkastet i den Stikkelse, hvori det foreligger. Jeg billiger, at man vil udløse det bestaaende jydsk-syenske Jernbanedriftselskab, men jeg troer, at det er economisk urigtigt og ingenlunde klogt at overdrage Driften af de jydsk-syenske Baner til det sjællandske Jern-